

Eurajoki ei sovellu puhdistamoiden jätevesien purkupaikaksi!

- Aluehallintoviraston päätökset Apetit Oy:n, Säskylän ja JVP Eura Oy:n jätevedenpuhdistamoiden purkuputkien tulevista purkupaikoista ovat nyt ajankohtaisia.

Säskylän kunta ja JVP Eura Oy ovat molemmat julkisesti ilmoittaneet kannattavansa jätevesien purkamisen jatkamista Eurajokeen. Lisäksi JVP on vastuuttomasti kytkenyt varoallasinvestointinsa riippuvaiseksi AVI:n päätöksen sisällöstä. Eurajoen vesiensuojeluyhdistys on puhdistamoiden linjauksista eri mieltä. Eurajoki on poikkeuksellisen pienivirtaamainen joki jätevesien purkupaikaksi. Se on sekä luonnon olosuhteiltaan että voimakkaan ihmistoiminnan ansiosta pieni ja häiriöherkkä jokiekosysteemi. Se ei sovellu kolmen suuren puhdistamon jätevesien purkupaikaksi. Jätevedet uhkaavat sekä taloutta, terveyttä että joen uhanalaisia eliölajeja.

Aalto -yliopistossa heinäkuussa 2019 julkaistussa väitöskirjassa tutkittiin kahdeksan Etelä-Suomessa sijaitsevan jätevedenpuhdistamon kykyä poistaa jätevesistä haitallisia ja myrkyllisiä aineita. Tutkimuksessa osoitettiin, että puhdistamoiden nykytekniikan avulla ei pystytä tehokkaasti poistamaan näitä aineita. Puhdistetuista jätevesistä löytyi sekä ihmisen hormonitoimintaa häiritseviä että genotoksisia, syöpää aiheuttavia aineita. Joillakin löydettyillä aineilla on myrkyllinen vaikutus kalojen alkioihin. Yksi tutkituista puhdistamoista oli JVP -Eura Oy, jonka tulokset olivat erityisen huolestuttavia.

Eurajoki on toipumassa vaelluskalajoeksi. Siitä todisteena on siikojen massiiviset kutuvaellukset Eurajoen alajuoksulla. Uusimpien tutkimusten mukaan lohi ja taimen lisääntyvät taas Eurajoessa. Edellä mainitut kalalajit ovat kaikki vaelluskaloja, jotka luokitellaan joko äärimmäisen tai erittäin uhanalaisiksi lajeiksi. Puhdistamoiden jätevedet uhkaavat sekä vaelluskalojen kutusoraikkoja että niiden alkioiden ja poikasten kehitystä. Lisäksi haitalliset aineet voivat hyvin pieninäkin pitoisuuksina karkottaa vaelluskalat elinalueiltaan.

Kun Pyhäjärvisuodun jätevesijärjestelmät 1960 luvulla rakennettiin, tehtiin Eurajoen kannalta kohtalokas virhearvio. Koko Pyhäjärvisuodun Euran, Säskylän ja myöhemmin silloisten Köyliön ja osin Yläneen kuntien sekä jopa muualta Suomesta käsiteltäväksi tuodut yhdyskunta- ja teollisuusjätevedet johdettiin puhdistamoiden kautta pieneen ja vähävirtaamaiseen Eurajokeen. Elämme nyt 2010 -luvun loppua! Tiukentuneet ympäristölupakriteerit ja ihmisten luontotietoisuuden kasvu sekä joen rikas luonto ja uhanalaiset lajit ovat este Pyhäjärvisuodun teollisuuden kehitykselle. Tästä esimerkki on HK-Scan Oy:n lähtö Eurasta.

Vesiensuojeluyhdistys vaatii Eurajoen palauttamista hyvään ekologiseen tilaan. Se on koko maakunnalle tärkeä joki, jonka vettä käytetään muun muassa Rauman juomaveden valmistukseen, maatalouden kasteluvetenä ja teollisuuden prosessivetenä. Joki on uhanalaisten vaelluskalojen kutualuetta ja tärkeä kalatalousalue sekä ihmisten virkistytymisen kohde. Jokiluontoa ja sen veden käyttöä uhkaavat puhdistamoiden jätevedet. Joen kohtalosta päättävillä on nyt uusi mahdollisuus huomioida kasvavan ihmistoiminnan kuormittava vaikutus Eurajoen veden laatuun, sen uhanalaiseen eliölajistoon sekä toisaalta koko Etelä-Satakunnan talouselämän kehitykseen.

Eurajoen vesiensuojeluyhdistys ry vetoaa, että päättäjät eivät toistaisi 1960 -luvulla ja myöhemmin tehtyjä virheellisiä jätevesiratkaisuja! Päättäjillä on nyt mahdollisuus tehdä ratkaisuja, jotka vaikuttavat koko Eurajoen valuma-alueen hyvän veden laadun ja ekologiseen tilan saavuttamiseen. Pyhäjärvisuodun jätevesiratkaisun tulee olla kestävän kehityksen periaatteen mukainen, sillä se vaikuttaa pitkäjänteisesti koko Rauman seutukunnan ympäristöön ja talouselämään. Vesiensuojeluyhdistys esittää, että Apetit Oy:n, Säskylän ja JVP – Eura Oy:n jätevedenpuhdistamot käynnistävät investointiohjelmat, joiden päämääränä on siirtää niiden purkuputket pois Eurajoesta suurempaan vesistöön.

Seppo Varjonen, puheenjohtaja, Eura

Jari Lainio, varapuheenjohtaja, Eurajoki